

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 39/2015 van
16 december 2015**

Betreft: Aanvraag tot machtiging van het mededelen van persoonsgegevens van studenten in het hoger onderwijs door het Agentschap voor Hoger onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) aan de Universiteit Antwerpen (Edubron) en omgekeerd voor een onderzoek de naar de overgang van secundair onderwijs naar hoger onderwijs.

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB van 13 februari 2001");

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

6. Gelet op de aanvraag van AHOVOKS enerzijds en de Universiteit Antwerpen anderzijds, ontvangen per mail op 10 november 2015;

7. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van AHOVOKS, van 1 maart 2014, ontvangen op 27 februari 2015;

8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van de Universiteit Antwerpen (Edubron) van 4 november 2015, ontvangen op 9 december 2015;

9. Gelet op de bijkomende informatie opgevraagd bij en bezorgd door de Universiteit Antwerpen bij diverse mails;

10. Gelet op de bespreking van het dossier op de vergadering van de VTC van 16 december 2015;

11. Beslist op 16 december 2015, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

12. Aan de Universiteit Antwerpen, meer bepaald binnen de onderzoeksgroep Edubron, wordt wetenschappelijk beleidsrelevant onderwijsonderzoek uitgevoerd op verschillende onderwijsniveaus.

13. In het kader van een doctoraatsproject, loopt momenteel een longitudinaal onderzoek aan de Universiteit Antwerpen naar de overgang van secundair onderwijs (SO) naar hoger onderwijs (HO). Dit onderzoeksproject beoogt om 1) meer inzicht te verwerven in hoe studenten de overgang tussen SO en HO ervaren (integratieproces), 2) na te gaan hoe deze ervaren aansluiting gerelateerd is aan veranderingen in individuele kenmerken (studiemotivatie en leerstrategieën) overheen de overgang van SO naar HO en 3) de verklarende rol van studentkenmerken en het integratieproces van studenten ten aanzien van studiesucces in het hoger onderwijs te onderzoeken.

14. De Universiteit Antwerpen heeft bijkomende gegevens naar studieresultaten van studenten nodig in functie van onderzoeksdoelstelling 3, het verklaren van studiesucces in het hoger onderwijs, en meer specifiek voor het beantwoorden van volgende onderzoeksvragen (OV):

OV 1: In welke mate kan studiesucces aan het einde van het eerste jaar hoger onderwijs (studierendement en studievoortgang) verklaard worden door studentkenmerken en het integratieproces in het eerste jaar hoger onderwijs?

OV2: In welke mate kan de studieloopbaan (al dan niet behalen van een diploma en studieduur) verklaard worden door studentkenmerken en het integratieproces in het eerste jaar hoger onderwijs?

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

15. Het betreft ondermeer de geboortedatum, het geslacht en identificatienummers van studenten en gegevens met betrekking tot hun studie en diploma (zie onder B.2.1. voor een volledig overzicht van de gegevens).

16. In casu betreft het aldus een latere verwerking van gegevens die informatie bevatten omtrent een identificeerbare natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden.

17. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing¹.

18. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie² een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens

¹ Art. 3, §1 WVP.

² Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende intergemeentelijke samenwerking;

al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

19. De persoonsgegevens worden ook opgevraagd bij AHOVOKS. AHOVOKS is een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, behorend tot het Vlaams Ministerie van Onderwijs & Vorming³. AHOVOKS is dus een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

20. Anderzijds wordt ook door de Universiteit Antwerpen een persoonsgegeven meegegeeld, namelijk een uniek nummer per student waarvan de gegevens worden opgevraagd. De Universiteit Antwerpen is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 10°, decreet van 26 maart 2004 betreffende openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet

21. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

22. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende wateringen;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

³ Besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2015 tot fusie van het intern verzelfstandigd agentschap Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen en het intern verzelfstandigd agentschap Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

23. De studentengegevens worden momenteel voor verschillende doeleinden gebruikt. Enerzijds voor decretale noden, waaronder de berekening van de financiering van de instellingen hoger onderwijs (Codex Hoger Onderwijs Art. III 3. En 4.), de berekening van het leerkrediet van een student (Codex Hoger Onderwijs Art. II.203 -206), het verzamelen van statistisch materiaal (Codex Hoger Onderwijs Art IV 90-91), het opvolgen van studieloopbanen en –trajecten van studenten in het kader van beleidsevaluatie (flexibilisering, studieduur, ...) (Codex Hoger Onderwijs Art IV 90-91), de voorbereiding, monitoring en evaluatie van het overheidsbeleid (Codex Hoger Onderwijs Art IV 90-91) en het uitvoeren van vergelijkende analyses van de visitatierapporten en van de accreditatierapporten alsook systeembrede analyses op basis van die rapporten (Codex Hoger Onderwijs Art II. 169). Anderzijds zijn er ook functionele noden, zoals de aanlevering van gegevens aan de kinderbijslagfondsen, de afdeling Studietoelagen en de leer- en ervaringsbewijzendatabank.

24. De wettelijke basis voor die oorspronkelijke gegevensverwerking is voor AHOVOKS:

- Decreet tot bekrachtiging van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs, gecodificeerd op 11 oktober 2013; Codex Hoger Onderwijs:

- Aangaande de berekening van de financiering van de instellingen hoger onderwijs en de financieringsvoorwaarden van studenten: Codex Hoger Onderwijs Art. III 3. en 4.
- Aangaande het leerkrediet van studenten: Codex Hoger Onderwijs Art. II.203 -206
- Aangaande het verzamelen van statistisch materiaal, het opvolgen van studieloopbanen en de voorbereiding, monitoring en evaluatie van het overheidsbeleid: Codex Hoger Onderwijs Art IV 90-91
- Aangaande het uitvoeren van vergelijkende analyses van de visitatierapporten en van de accreditatierapporten alsook systeembrede analyses op basis van die rapporten: Codex Hoger Onderwijs Art II. 169

- Decreet van 8 juni 2007 betreffende studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap aangaande de aanlevering van gegevens aan de afdeling Studietoelagen.

Doeleinde van de verdere verwerking:

25. De overgang van secundair onderwijs naar hoger onderwijs verloopt voor veel studenten niet even vlot. In Vlaanderen stellen we vast dat een toenemend aantal studenten tijdens het eerste jaar van studierichting verandert (Vlaams Parlement, 2012), dat slechts 40% van alle eerstejaarsstudenten volledig slaagt in hun eerste jaar hoger onderwijs (Hogeronderwijsadministratie, 2008) en dat de duur waarin studenten een diploma behalen groter wordt.

26. Huidig onderzoek naar de overgang van secundair naar hoger onderwijs kan nieuwe inzichten creëren in kenmerken die het studiesucces in het eerste jaar hoger onderwijs alsook in hun studietraject in het hoger onderwijs verklaren.

27. Concreet beoogt dit onderzoeksproject om 1) meer inzicht te verwerven in hoe studenten de overgang tussen SO en HO ervaren (integratieproces), 2) na te gaan hoe deze ervaren aansluiting gerelateerd is aan veranderingen in individuele kenmerken (studiemotivatie en leerstrategieën) overheen de overgang van SO naar HO en 3) de verklarende rol van studentkenmerken en het integratieproces van studenten ten aanzien van studiesucces in het hoger onderwijs te onderzoeken.

28. In de periode 2010-2012 werd eenzelfde cohort van studenten meermaals bevroegd overheen de overgang van secundair naar hoger onderwijs (2 meetmomenten in SO en 3 meetmomenten in HO) om zo verschillende student- en integratiekenmerken in kaart te brengen.

29. De Universiteit Antwerpen heeft bijkomende gegevens **naar studieresultaten van studenten** nodig in functie van onderzoeksdoelstelling 3, het verklaren van studiesucces in het hoger onderwijs, en meer specifiek voor het beantwoorden van volgende onderzoeksvragen (OV):

OV 1: In welke mate kan studiesucces aan het einde van het eerste jaar hoger onderwijs (studierendement en studievoortgang) verklaard worden door studentkenmerken en het integratieproces in het eerste jaar hoger onderwijs?

OV2: In welke mate kan de studieloopbaan (al dan niet behalen van een diploma en studieduur) verklaard worden door studentkenmerken en het integratieproces in het eerste jaar hoger onderwijs?

30. De VTC is van oordeel dat het doeleinde in randnummer 29 welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

31. De wettelijke grondslag voor deze gegevensuitwisseling is te vinden in artikel 3bis van het decreet van 22 december 1995 houdende de wijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen:

“Het doel van de Universiteit Antwerpen is, in een pluralistisch perspectief en met de academische vrijheid en de bestuurlijke autonomie als grondslag, academisch onderwijs te verstrekken en wetenschappelijk onderzoek en dienstverlening te verrichten.”

32. Het toekomstige doel is rechtmatig te noemen.

33. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden

worden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

34. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, mogen persoonsgegevens immers niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

35. Deze bepaling maakt echter wel een uitzondering voor wat statistisch en wetenschappelijk onderzoek betreft: "Onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, wordt verdere verwerking van de gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden niet als onverenigbaar beschouwd;".

36. Er kan dus geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking.

37. Niettemin moet wel rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (zie onder B.3 en B.5)

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

38. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

39. Er worden persoonsgegevens gevraagd aan AHOVOKS voor een cohorte van 3436 (=1090+ 2346) studenten vanaf het academiejaar 2011-2012 t/m 2014-2015.

40. In de periode 2010 – 2012 werden 1090 studenten gevolgd overheen de overgang van secundair naar hoger onderwijs. Om na te gaan hoe representatief onze steekproef is, vraagt men ook bijkomende gegevens van 2346 studenten die mogelijks indirect doorstroomden naar een opleiding hoger onderwijs, na het volgen van een 7de jaar secundair onderwijs of een andere opleiding bij VDAB of Syntra.

41. Alle 3436 studenten hebben in de bevraging van mei / juni 2011 (einde 6de jaar secundair onderwijs) hun toestemming gegeven om deel te nemen aan het onderzoek. Studenten werden geïnformeerd over het doel van het onderzoek, verder verloop van het onderzoek en de strikt vertrouwelijke verwerking van hun antwoorden en

resultaten. Door het consent te tekenen, hebben alle studenten toestemming gegeven om de resultaten na het zesde jaar op te vragen. De informatiefolder en het toestemmingsformulier is bijgevoegd aan deze aanvraag.

42. Op basis van een uniek nummer per student worden door de Universiteit Antwerpen volgende gegevens gevraagd inzake deze studenten:

GEGEVEN EN OMSCHRIJVING	PROPORTIONALITEIT
Identificatiegegevens student	
Identificatienummer: dit is een combinatie van instellingsnummer, hoofdstructuur en stamboeknummer van de student in het secundair onderwijs	Deze gegevens zijn nodig voor de koppeling van data. Aan de hand van deze gegevens kunnen de gevraagde persoonsgegevens (studieresultaten) gekoppeld worden aan de reeds verzamelde data in de periode 2010 – 2012.
Anoniem student-id: dit is een anoniem id per student.	Deze gegevens zijn nodig om de student te identificeren en om de verschillende inschrijvingen aan elkaar te koppelen. Concreet staan in het databestand de inschrijvingsgegevens van elke student in één of meerdere rijen, doordat in elke rij de gegevens per academiejaar staan. Om deze gegevens van elk academiejaar aan elkaar te koppelen, heeft men het anoniem student ID nodig.
Geboortedatum: de geboortedatum van de student Geslacht: het geslacht van de student	De variabelen geboortedatum en geslacht zijn cruciaal om na te gaan of de data juist aan elkaar gekoppeld is.
Inschrijvingsgegevens student voor academiejaar 2011 – 2012 t/m 2014 – 2015	
Status van inschrijving: de status van de inschrijving (actief of uitgeschreven) Datum van inschrijving: de datum van inschrijving Datum van uitschrijving: de datum van uitschrijving, indien de student zich uitgeschreven heeft (status uitgeschreven) Inschrijving is heroriëntatie van generatiestudent: geeft aan of het om een heroriëntatie van een student gaat of niet. Aantal inschrijvingen: geeft aan of de student zich meerdere keren ingeschreven heeft	Deze variabelen zijn nodig om beide onderzoeksvragen (OV1 en OV2) te beantwoorden, meer bepaald om de studievoortgang van de student te verklaren.
Diploma behaald: Geeft aan of de student het diploma behaalde	Deze variabele is nodig om onderzoeksvraag 2 te beantwoorden, meer bepaald om na te gaan welke kenmerken het al dan niet behalen van een diploma te verklaren.

<p>Soort contract: <i>het soort contract dat het instellingsbestuur aangaat met een student die zich inschrijft (diplomacontract, creditcontract of examencontract)</i></p>	<p>Deze variabele is nodig om geen gegevens te verliezen in de databank als een student veranderd is van soort contract, overheen de verschillende academiejaren.</p>
<p>Aantal opgenomen studiepunten: <i>het aantal opgenomen studiepunten en het totaal opgenomen studiepunten volgens de instelling</i> Aantal verworven studiepunten: <i>het aantal verworven studiepunten.</i> Studierendement: <i>de verhouding van het aantal verworven studiepunten t.o.v. het aantal opgenomen studiepunten.</i></p>	<p>Deze variabelen is nodig om beide onderzoeksvragen te beantwoorden (OV1 en OV2), meer bepaald om het studierendement van studenten te verklaren a.d.h.v. studentkenmerken en het integratieproces.</p>
<p>Opleidingsgegevens voor academiejaar 2011 – 2012 t/m 2014 – 2015</p>	
<p>Administratieve groep: <i>code en omschrijving van de opleiding die de student gevolgd heeft.</i> Cluster van studiegebieden: <i>De categorie waarin de opleidingen zijn samengebracht</i> Type opleiding: <i>het type opleiding bijvoorbeeld professioneel gerichte bachelor, academisch gerichte bachelor, master, ...</i></p>	<p>Deze gegevens zijn nodig om de cohorte van studenten, gevolgd overheen de overgang van secundair naar hoger onderwijs, correct te beschrijven. Meer bepaald om de overgang die studenten gemaakt hebben te kunnen schetsen naargelang overgang naar bepaald type opleiding, naar bepaalde studiegebieden, bepaalde opleiding,</p>
<p>Gegevens Studieloopbaan van elke student</p>	
<p>Diploma behaald voor opleiding eerst gekende inschrijving: <i>Geeft aan of de student het diploma behaalde voor de opleiding van de eerst gekende inschrijving van de student in het Hoger Onderwijs</i> Type opleiding eerst behaalde diploma: <i>Het type opleiding waarin de student zijn/haar eerste diploma in het Hoger Onderwijs had .</i> Cluster van studiegebieden van het eerst behaalde diploma: <i>De cluster van studiegebieden van de opleiding van de eerst gekende inschrijving van de student in het Hoger Onderwijs.</i></p>	<p>Deze gegevens zijn nodig om onderzoeksvraag 2 te beantwoorden, meer bepaald om na te gaan welke student- en integratiekenmerken cruciaal zijn in het al dan niet behalen van een diploma voor de opleiding die ze gestart zijn net na de overgang van secundair naar hoger onderwijs. De variabelen 'type opleiding' en 'cluster van studiegebieden' worden gevraagd om meer informatie te krijgen over de opleiding waarin de student zijn /haar eerste diploma in behaalde en om zo de resultaten beter te kunnen duiden.</p>
<p>Is geheroriënteerd in de loopbaan: <i>geeft weer of de student als generatiestudent heroriënteerde in de loopbaan</i></p>	<p>Deze variabele is cruciaal om onderzoeksvraag 2 te beantwoorden, meer specifiek om de studievoortgang van studenten in hun loopbaan te verklaren.</p>

43. Aangezien het gegeven geboortedatum, dat een sterk identificerend gegeven is, enkel nodig is om het koppelen te controleren, moet het na die controle verwijderd worden.

44. Er werden nog geen gegevens verkregen. Dit zal de eerste keer zijn dat er een gegevensstroom zal plaatsvinden.

45. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als toereikend, terzake dienend en niet overmatig voor het doeleinde vermeld in randnummer 28.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

46. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

47. Men vraagt de gegevens 7 jaar te mogen bewaren. Het onderzoek loopt tot en met 30 november 2017. Men wenst de resultaten van het onderzoek in deze periode te publiceren in internationale tijdschriften, waar vaak vereist is dat data vijf jaar bewaard worden door de onderzoekers. Dit betekent dat het cruciaal is om de gegevens bij te houden tot 5 jaar na afloop van het onderzoek, meer bepaald tot 30 november 2022.

48. De VTC kan akkoord gaan met deze bewaringstermijn. De VTC vraagt dat de gegevens daarna vernietigd worden.

B.2.3. Frequentie van de toegang duur van de machtiging

49. De toegang tot de gevraagde gegevens zou periodiek zijn.

In functie van het beantwoorden van de onderzoeksvragen is het nodig om de persoonsgegevens, namelijk de studieresultaten van studenten vanaf academiejaar 2011 – 2012, tweemaal op te vragen:

- Gegevens voor academiejaar 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014 wenst de UA in 2015 op te vragen.
- Bijkomend wil men de informatie opvragen voor academiejaar 2014-2015, van zodra deze beschikbaar is in de databank van AHOVOKS.

50. De VTC kan akkoord gaan met de gevraagde frequentie.

B.2.4. Duur van de machtiging

51. Men vraagt de machtiging tot 30 november 2022. Daarvoor wordt verwezen naar de gevraagde bewaartermijn van de gegevens 5 jaar na afloop van het onderzoek, meer bepaald tot 30 november 2022. Het doorgeven van de gegevens moet echter maar gebeuren tot 30 november 2017. Dit belet niet dat de voorwaarden zoals de bewaringstermijn langer gelden.

52. De VTC kan enkel akkoord gaan met een termijn tot en met 30 november 2017, einddatum van het onderzoek.

B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

53. Het onderzoek naar de overgang van secundair naar hoger onderwijs wordt uitgevoerd binnen de onderzoeksgroep Edubron (UA), door 4 personen (2 promotoren, 1 onderzoeker en 1 masterstudent).

54. Externe bestemmingen: het publiek van een publicatie of de reviewers.

De UA stelt vast dat tijdschriften meer en meer de data opvragen, of dat ze vragen dat deze ter beschikking worden gesteld. Daar zijn verschillende modi voor. Soms worden deze publiek ter beschikking gesteld (althans voor ieder die toegang krijgt tot de artikels van de tijdschriften en bijhorende bijlagen). Maar uiteraard gebeurt dit dan op zo'n manier dat de anonimiteit niet in het gedrang komt. Soms vragen reviewers dit om het werk dat de onderzoekers hebben gedaan te kunnen overdoen. Indien dit nodig zou zijn, zal dus gewerkt met een anoniem nummer en zullen de individuele persoonsgegevens van de student op geen enkele manier vermeld worden.

55. De VTC wijst er op dat voor de doorgifte aan eventuele reviewers een aparte machtigingsaanvraag zal moeten ingediend worden.

56. De VTC benadrukt dat de aanvrager alle mogelijke middelen moet inzetten om te vermijden dat de identiteit van de personen op wie de meegedeelde gegevens betrekking hebben, zou worden achterhaald. Het indelen in klassen of het weglaten van de variabelen die het grootste risico op heridentificatie inhouden, wordt beschouwd als een adequaat middel.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

(artikelen 4, §1, 1°, en 9 tot 15bis, WVP)

57. De VTC herinnert eraan dat een eerlijke en rechtmatige verwerking van gegevens een verwerking is die verloopt op een transparante wijze. Eén van de hoekstenen van een transparante verwerking is de informatieplicht aan de burger, vermeld in artikel 9, §2, WVP.

58. Indien de verantwoordelijke voor de verwerking de gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene heeft verkregen, kan evenwel op deze informatieverplichting een uitzondering worden gemaakt indien de registratie of de verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie, wat hier het geval is. Op grond van artikel 9, §2, 2e lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

59. Op de website van Onderwijs is er een pagina voorzien m.b.t. informatieveiligheid: <http://onderwijs.vlaanderen.be/informatieveiligheid> . Hierop worden ook de verkregen machtigingen gepubliceerd.
60. Op de website van de onderzoeksgroep Edubron zal melding gemaakt worden dat de gegevens omtrent de studieresultaten van eerstejaarsstudenten werden verkregen van AHOVOKS. De enquête door Edubron in 2011 en 2012 werd voorafgegaan door een informatiefolder en een toestemmingsformulier.
61. De VTC kan akkoord gaan met deze wijzen van informatieverstrekking.

B.4. EXTERNE VERWERKERS EN DIENSTENINTEGRATOR

62. AHOVOKS werkt voor dit project niet met een externe verwerker.
63. De Universiteit Antwerpen werkt niet met een externe verwerker.
64. De VTC herinnert er aan dat ingeval van onderaanneming, de privacywet aan iedere verantwoordelijke voor de verwerking oplegt om zijn relatie met externe verwerker te omkaderen met een overeenkomst die voldoet aan de voorschriften van artikel 16, §1, WVP.

B.5. BEVEILIGING

65. De VTC wijst de verantwoordelijke voor de verwerking op de verplichtingen van artikel 16 WVP en op de richtsnoeren informatieveiligheid⁴.
66. De gegevens worden geëncrypteerd. AHOVOKS zal de bestanden dan aanleveren met een excel-file die met een paswoord vergrendeld is via een file transfer webtoepassing. Het paswoord wordt apart doorgegeven.

B.5.1. Op het niveau van de aanvrager

67. De veiligheidsconsulent van de Universiteit Antwerpen is gekend als veiligheidsconsulent bij het sectoraal comité van het Rijksregister en bij het sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en de Gezondheid.

⁴ http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/richtsnoeren_informatiebeveiliging_0.pdf

68. Volgens de beraadslaging van het sectoraal comité van het Rijksregister nr. 49/2008 van 12 november 2008⁵ bleek uit de door de aanvrager meegedeelde stukken dat hij over een veiligheidsbeleid beschikte en dat hij dit ook praktisch op het terrein uitwerkte. Uit de aanvraag en de mondelinge toelichting bleek dat er in hoofde van de voorgestelde persoon een onverenigbaarheid was⁶. Dit is niet meer het geval voor de nu aangestelde persoon.

69. Volgens de beraadslaging van het Statistisch Toezichtcomité nr. 11/2015 van 9 juni 2015⁷ blijkt uit de conformiteitsverklaring inzake veiligheid dat de aanvraag tot mededeling van de gegevens bij dat comité en het vertrouwelijkheidscontract vergezeld, dat alle vragen inzake veiligheid positief werden beantwoord, de logging van de toegang uitgezonderd. Dit verantwoordde een positief advies, aldus de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium.

70. De UA heeft intussen meegedeeld dat de toegang tot computers, systemen en gedeelde schijven wel wordt gelogd en afhankelijk zijn van toegangsrechten op gebruikers- en groepsniveau en dat dit zorgt voor een goede controle op toegang van mappen en bestanden op lokale en netwerkschijven.⁸ De laatste versie van het veiligheidsplan dateert van 2013.

B.5.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

71. De veiligheidsconsulent van het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming en is gekend bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid en bij de VTC. Uit de vroeger reeds meegedeelde stukken blijkt dat er voor het beleidsdomein een veiligheidsplan en een veiligheidsbeleid is. Dit werd laatst bijgewerkt op 30 januari 2014.

⁵ http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/beraadslaging_RR_049_2008_0.pdf

⁶ Zie formulier evaluatie beveiliging ontvangen op 17 juli 2012 (in het dossier VTC/16/2012).

⁷ http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/beraadslaging_STAT_011_2015.pdf

⁸ De Veiligheidsconsulent van de UA stelt het volgende: Er is geen permanente logging (op de achtergrond) van gebruik van bestanden waarbij van elke gebruiker elk moment kan nagegaan worden welke bestanden geopend waren. Zo'n vergaande logging wordt echter niet gebruikt aangezien de andere beveiligingsmaatregelen de toegang en rechten op een voldoende wijze garanderen. Dit is aanvaardbaar in het kader van een datawarehouse voor onderzoekers.

IV. BESLUIT

72. De VTC machtigt AHOVOKS om de persoonsgegevens van studenten mee te delen aan de Universiteit Antwerpen (Edubron) voor het doeleinde vermeld in randnummer 29, onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

73. De machtiging wordt verleend tot 30 november 2017.

De Voorzitter,
Willem Debeuckelaere